

تحلیل عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه از سوی زیتونکاران استان زنجان پژوهش موردي: شهرستان طارم عليا

دکتر ابوالفضل یحیی‌آبادی^{*}، دکتر جواد میرمحمدصادقی^{**}، محسن کاظمی راد^{***}

چکیده

میزان تولید محصولات کشاورزی و به دنبال آن، درامد تولید کنندگان این بخش، همواره با نوسانها و ریسک بسیاری همراه است. این نوسانها که برخاسته از تأثیر مجموعه‌ای از عوامل تصادفی و خارج از کنترل تولید کنندگان است، در درازمدت، به کاهش سرمایه‌گذاری در بخش کشاورزی می‌انجامد. بیمه محصولات کشاورزی به عنوان نوعی فناوری جانشین و گاهی مکمل روشهای سنتی کاهش ریسک، یکی از ابزارهای مؤثر در مدیریت ریسک در بخش کشاورزی است. در این پژوهش، تلاش شده است تا عوامل مؤثر بر پذیرش بیمه محصول زیتون در استان زنجان، مورد شناسایی و تجزیه و تحلیل قرار گیرد. تا راهکاری مناسب در راستای گسترش این فناوری و ایجاد امنیت در تولید این محصول راهبردی، فراروی سیاستگذاران و برنامه‌ریزان کشور قرار داده شود. در این راستا، پژوهش پیش‌رو، در شهرستان طارم استان زنجان، با گردآوری داده‌هایی به صورت مقطعی، از راه مصاحبه حضوری با ۱۹۴ باغدار زیتون و تکمیل پرسشنامه طراحی شده، در سال ۱۳۸۹ انجام گرفت و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها نیز، مدل لاجیت و نرم افزارهای 2007 EXCEL و SPSS WIN به کار رفته است.

نتایج تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داده که درجه ریسک گریزی، میزان غرامت دریافتی، میزان حق بیمه پرداختی، میزان سطح زیرکشت و میزان سطح تحصیلات، مهمترین عوامل سوق‌دهنده کشاورزان به پذیرش بیمه است؛ در حالی که عامل داشتن شغل دوم، نتوانسته است بر پذیرش بیمه، تأثیر چشمگیری داشته باشد. بنابراین، به منظور افزایش مشارکت باغداران در پذیرش بیمه محصولات کشاورزی، توصیه می‌شود، راهکارهایی براساس تعیین دقیق میزان غرامت پرداختی، نرخ حق بیمه محصول و همچنین، ایجاد روحیه ریسک‌پذیری در میان باغداران از راه ترویج و آموزش بیمه کشاورزی، تدوین و به مرحله اجرا گذاشته شود.

کلیدواژه‌ها :

ریسک، مدیریت ریسک، بیمه درامدی، بیمه کشاورزی، زیتون، شهرستان طارم علیا.

* استادیار دانشگاه آزاد اسلامی، گروه اقتصاد، واحد خمینی شهر

E-mail : mohsenkazemirad@gmail.com

** استاد اقتصاد کشاورزی دانشگاه اصفهان

*** کارشناس ارشد اقتصاد و برنامه ریزی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خمینی شهر